

قصار اما...

به زبانت اجازه نده که قبل از اندیشه ات به کار افتد.

شیلون

نگاه

خطی شبیه میخ!

«نرگس عبیدی فر

خط میخی، خطی است که توسط اقوام باستانی آسیای غربی مثل سومری ها، آشوری ها، بابلی ها، ایلامیها، و ایرانیها از هزاره سوم پیش از میلاد تا نیمه سده اول میلادی برای نوشتن استفاده می شده است. در این خط واژه ها یا هجاها یا حروف آن از نشانه های میخ مانندی که در کنار هم قرار گرفته اند، درست

شده است. خط میخی سومری را غالب پژوهشگران نخستین گونه خط در غرب آسیا می شمارند. سومریان (حدود ۳۰۰۰ تا ۲۵۰۰ سال قبل از میلاد) با ابداع خط میخی دوره ای را آغاز کردند که به عنوان آغاز خط نویسی شهرت دارد و همچنین اولین مدارک نگارشی بشر که به صورت لوحهای گلین برجای مانده متعلق به تمدن های میانرودان است. به گفته پژوهشگران اکدی ها نیز با کوچ کردن به بابل از سال ۲۴۰۰ پیش از میلاد، خط میخی گرفته شده از خط تصویری را از سومری ها آموختند. ولی خط میخی اکدی - سومری، شکل بسیار پیچیده ای داشت. این خط بیش از ۲۰۰۰ نشانه و ۲۰۰۰۰ هزاره داشت. بعدها بابلی ها با کاستن از تعداد نشانه های خط میخی، آنرا به ۳۵۰ تا ۴۰۰ نشانه رساندند. اکدی ها با صرف نظر از تاثیر معنی واژه در شکل واژه فصل تازه ای را در تاریخ خط گشودند و از واژه نگاری به هجا نگاری توجه نمودند. در زمان فرمانروایی اکدی ها در بابل، خط میخی به آشور و ایلام نیز راه یافت و اندکی بعد، کارها در آسیای صغیر نیز به خط میخی روی آوردند. خط میخی کمی پس از ۲۰۰۰ سال پیش از میلاد به سوریه راه یافت و از این راه هیتی ها هم با خط میخی آشنا شدند. این خط حدود ۱۴۰۰ سال پیش از میلاد، خط بین المللی بخش بزرگی از غرب آسیا را تشکیل میداد. در هزاره اول پیش از میلاد، اورار تو ها هم خط میخی آشوری را فرا گرفتند.

خط میخی هخامنشی که دارای ۵۰ نشانه است، آخرین گونه خط میخی است که در سده ششم پیش از میلاد شده است. این خط برای نوشتن نوشته (کتیبه) های هخامنشی به کار رفته است. خط میخی هخامنشی، نیمه هجایی است افزون بر ۸ نشانه (ایدئوگرام) که برای واژگان پر کاربرد مانند شاه، کشور و امورازما به کار می روند. به تازگی برخی پژوهشگران همچون دکتر عبدالمجید ارفعی بزرگترین زبان شناس ایرانی بر اینکه سومریان مخترع خط در این منطقه بوده اند را زیر سوال برده. این پژوهشگر برای این نظریه دو دلیل می آورد، یکی این که برخی نام های شهرهای سومری به گونه هزاره ش ه هستند که نشان می دهد که از زبان و خط دیگری گرفته شده و دلیل دیگر پیدا شدن اسنادی در تمدن جیرفت و شهر سوخته توسط پرفسور یوسف مجید زاده در شرق ایران که به خطی قدیمتر از خط سومری است. این نظریه هنوز در حال بررسی می باشد و اگر ثابت شود به احتمال زیاد ابداع کننده خط به ایران باستان برمی گردد.

فبر

جاده شاهی هخامنشی،

یک شبکه فبررسانی شگفت انگیز

جاده شاهی هخامنشی یک شبکه خبررسانی شگفت انگیز و یکی از جنبه های بارز تشکیلات اداری حکومت هخامنشی بوده که از طریق آن اداره امور این شاهنشاهی گسترده از هند تا مدیترانه انجام گرفته است. به گزارش شاپرک و به نقل از روابط عمومی پژوهشگاه میراث فرهنگی و گردشگری احسان یغمایی سرپرست هیات پژوهش های باستان شناسی راه شاهی هخامنشی با اعلام این مطلب از کشف قطعاتی از جاده های سنگ فرش باستانی این راه خبر داد. یغمایی گفت: یکی از آثار مهم تاریخی و فرهنگی ایران راهی کهن است که در متون کلاسیک یونانی از آن به عنوان "راه شاهی" هخامنشی یاد کرده اند. وی افزود: با وجود اهمیت بی چون و چرایی که این راه کهن داشته متأسفانه تاکنون بندرت پژوهش های باستان شناسی درباره آن صورت گرفته است. این باستان شناس پیشکسوت با اشاره به گردآوری برخی از مدارک این راه در دو دهه گذشته و در کنار پژوهش های دیگری که انجام داده است افزود: در نیشته هایی برخی از منزلگاههای راه شاهی را شناساندم و با آمدن مدیریت جدید در دولت جدید به پژوهشگاه میراث فرهنگی و گردشگری فرصتی پیش آمد تا پژوهش در این زمینه را با عنوان "راه شاهی شوش - تخت جمشید" ارایه کنم. یغمایی با تاکید بر اهمیت پژوهش درباره این راه از جنبه های گوناگون اداری، سیاسی، نظامی و بازرگانی افزود: از همه مهم تر، یافتن بقایای کالبدی این راه بود که در فصل نخست بررسی کوشش کردیم در محدوده میان شوش تا بهبهان انجام دسیم. یغمایی کارهای انجام شده در منطقه شوشتر را نیز مفید دانست و افزود: این در حالی است که اطلاعات مربوط به برخی مناطق از جمله دشت شوشان که به دفعات توسط هیات های آمریکایی، فرانسوی و ایرانی در سال های قبل از انقلاب بررسی شده بود کمک چندانی به پیشبرد اهداف ما نمی کرد زیرا در آن زمان امکان ثبت دقیق جای محوطه ها با جی پی اس وجود نداشت و موقعیت کلی آثار روی نقشه ترسیم شده است.

عکاسخانه

«آمی تئاتر سنگ های قرمز که در موریسون، کلرادو

ثبت طولانی ترین دیوار گلی ۲۵۰۰ ساله در گینس

«دارابگرد» جهانی می شود

۵۰۰ ساله دنیا را یکد می کشد اما هنوز در ابعاد بین المللی و حتی ملی معرفی نشده است.

محمدباقر مهاجر با بیان اینکه شهر دارابگرد قدمت این شهر به دوره هخامنشیان می رسد و نخستین شهر مدور فلات ایران محسوب می شود. پیرامون این شهر، دیوار مخروطی عظیمی از گل رس و سنگ و ملاط آهک ساخته شده که ارتفاع آن به بیش از ۱۰ متر می رسد. هر چند که قسمت هایی از این دیوار دچار فرسایش شده و ارتفاع کنونی آن به ۷ متر کاهش یافته اما وجود ماده چسبنده ای در میان ملات و گل به کار رفته در دیوار سبب شده با گذشت بیش از ۲ هزار و ۵۰۰ سال این دیوار با تخریب کم، پابرجا و استوار باقی بماند.

طبق اسناد تاریخی موجود، پشت این دیوار خندقی بزرگ برای حفاظت بیشتر از شهر ایجاد شده بود که دسترسی به شهر را در مواقع خطر بسیار مشکل می کرده است.

دیوار گلی شهر دارابگرد به عنوان طولانی ترین و عریض ترین دیوار ۲۵۰۰ ساله دنیا هنوز در فهرست آثار جهانی قرار ندارد و آن طور که کارشناسان می گویند این شهر نه تنها قابلیت ثبت در فهرست یونسکو را دارد بلکه برای ثبت این دیوار در کتاب رکوردهای گینس نیز پیگیری هایی در دست انجام است.

رئیس انجمن دوستداران میراث فرهنگی داراب در این رابطه به خبرنگار مهر گفت: با اینکه شهر دارابگرد عناوینی چون نخستین شهر مدور فلات ایران و طولانی ترین دیوار گلی دو هزار و

« این درختان بلوط که جاده را چون سقفی پوشانده اند، در ساوانا یکی از شهرهای ایالت جورجیا آمریکا قرار دارند.

اخبار

بنای وکیل الرعایا در آستانه نابودی

منزل وکیل الرعایا مربوط به دوره قاجار است و در اردبیل، محله طوی (طاوار) واقع شده است.

عمارت وکیل الرعایا دارای ارزش تاریخی و هنری است که متأسفانه پس از فوت آخرین فرخانندان وکیل الرعایا، چندان توجهی به حفظ این بنای قدیمی نشد و ساختمان، با خطر تخریب و انهدام روبرو شده است.

ارزش این خانه، علاوه بر سبک معماری جالب آن، با نقش صاحبان خانه در رخدهای تاریخی سده بیستم ایران و اردبیل نیز ارتباط دارد، این خانه محل تجمع سران مستبد در جر یان انقلاب مشروطیت بوده است.

« منبع: همگردی

مسجد الاقصی را چه کسی بنا کرد

بیت المقدس در تمام روی زمین تنها نقطه ای است که در نظر پیروان سه دین بزرگ الهی و آسمانی «مسلمانان، یهود و نصاری» در نهایت درجه قداست و ارزش معنوی است و به همین جهت همیشه مورد توجه آن ها بوده است

حضرت داوود(ع) به فرمان خداوند به ساختن بنای (قدس) یعنی خانه خدا اقدام کرد، چون این قضیه در سنن پیری و سال های آخر عمر وی اتفاق افتاد، فرصت اجرای کامل بنای خانه خدا برایش باقی نماند، به همین سبب به وی ندا رسید که تکمیل بنای خانه را به فرزندت سلیمان وا گذاشتم، اینجا بود که حضرت سلیمان(ع) را به جانشینی خویش و به پادشاهی بنی اسرائیل منصوب و به آنان اعلام کرد، خداوند به من فرمان داده بود تا برایش خانه مقدس بسازم، اما مشیت الهی چنین تعلق گرفته که خانه را فرزندم سلیمان که وارث و جانشین من است به اتمام رساند.

به این ترتیب حضرت داوود(ع) بنای معبد بیت المقدس را آغاز و در زمان حضرت سلیمان(ع) به نام معبد یا هیکل سلیمان به پایان رسید، بر اساس گزارش تورات، تکمیل بنای این معبد مقدس در مدت هفت سال بین سال های ۹۶۱ تا ۹۶۷ قبل از میلاد یعنی ۹۷۰ سال پیش از میلاد مسیح، صورت گرفته است. بنابراین مسجد الاقصی حرم دوم موحدان مؤمن است. ۱)

مرکز مطالعات و پاسخگویی به شبهات حوزه علمیه قم درباره جایگاه مسجد الاقصی نزد ادیان الهی این چنین می نویسد:

این مکان مقدس، در هجوم نبوکد نصر (بخت النصر) ویران شد و در اواخر قرن ششم و در عصر کوروش هخامنشی مجدداً بنام بیت همیقداش دوم بنا شد تا اینکه هفتاد سال پس از میلاد مسیح توسط (تیتوس) سردار رومی به کلی ویران شد و برای بار سوم در زمان کنستانتین، امپراطور روم تجدید بنا شد و به تدریج تغییرات و اضافاتی بر آن داده شد. (۲) دیوار غربی حرم شریف در بیت المقدس به نام دیوار ندبه خوانده می شود، «قبه الصخره» در داخل حرم است، طبق آثار اسلامی، پیغمبر اکرم(ص) در شب معراج از آنجا به آسمان عروج کرده است. در داخل دیوار ندبه از طرف صحن حرم دیوار «براق» نامیده می شود و این دیوار قسمتی از دیوار غربی هیکل سلیمان را نیز تشکیل می دهد.

روی این اصل دیوار ندبه یا دیوار براق که در فرهنگ یهود به نام حصار غربی معروف است و می گویند این دیوار آخرین بازمانده حصارهای دومین بیت «همیقداش» بیت المقدس است که از سال ۷۰ میلادی که خانه خدا به دست «تیتوس» سردار رومی ویران شد، این حصار به مقدس ترین مکان برای قوم یهود مبدل شد، زیرا که قوم یهود در دوران پراکندگی خود پیوسته به سوی بیت المقدس نماز می گذارده و در داخل آن به نماز و عبادت می پرداخته اند. (۳)

در آغاز جنگ های صلیبی، در مجمع (کلرمون) که به دعوت پاپ (اورباتوس) دوم در سال ۱۰۹۵ میلادی در این شهر ترتیب یافت، پاپ در این مجمع برای تحریک مسیحیان در خطابه خود در مورد بیت المقدس چنین گفت: ای یاران مسیح! آن سرزمین مقدس که از برکت وجود مخلص عیسی مسیح تبرک یافته... آن کلیساهای مقدس و آن اماکن فروزانی که جهان را تابناک کرده بودند، اکنون در مفاک تاریکی فرو رفته و از نظرها ناپدید شده اند، همان بیت المقدس که مایه افتخار و سرچشمه فیاض ما بود، اینک به دست مسلمانان افتاده و به غیر از مآثر دنیته خود اثر دیگری در آن باقی نگذاشته اند.

« منبع: جوانی و تاریخ

یک اثر تاریخی دیگر در معرض تهدید قرار گرفت

محمود میراسکندری گفت: قرار گیری تپه باستانی چپاسی در نزدیکی شهر کوهدشت و توسعه روز افزون بافت شهری تهدید جدی برای این تپه محسوب می شود از سوی دیگر فعالیت های زراعی در سطح تپه آسیب های فراوانی به لایه های باستانی آن وارد آورده است. به گفته این باستان شناس، تهدیدات باعث شد تا اداره میراث فرهنگی، صنایع دستی و گردشگری استان لرستان با هدف پیشگیری از تهدیدهای احتمالی و جلوگیری از دخل و تصرفات ناشی از فعالیت کشاورزان در محدوده تپه چپاسی، طرح گمانه زنی به منظور تعیین عرصه و پیشنهاد حریم آن را به اجرا در آورد.

به گزارش ایرنا، وی اضافه کرد: مطالعات اصولی و دقیق به منظور معرفی و بی بردن به ارزش های والا و جایگاه این تپه در مطالعات باستان شناختی منطقه (با توجه به توالی گاه نگاری وادوار فرهنگی) و لزوم برنامه ریزی برای مطالعات بعدی و حفاظت از تپه از جمله دیگر اهدافی بود که طی اجرای طرح گمانه زنی به منظور تعیین عرصه و پیشنهاد حریم تپه باستانی به آنها پرداخته شد.

سرپرست هیات گمانه زنی به منظور تعیین عرصه و پیشنهاد حریم تپه چپاسی کوهدشت اظهار کرد: نتایج اولیه گمانه زنی نشان داد وسعت تپه در حدود ۴ هکتار است و با توجه به مطالعه صورت گرفته بر روی مواد فرهنگی به دست آمده از آن می توان گفت که قدمت آن به دوران نوسنگی تا قرون آغازین دوره اسلامی می رسد. وی خاطر نشان کرد: در فاصله نه چندان دور از تپه چپاسی محوطه های مهمی همچون سرخدم لکی، سرخدم لری و چپازگری، میرملاس و هومیان، و...قرار دارد.